

høj Grad til, at Danmark nu staa lykkeligere end de allerfleste Lande, ikke blot de krigsførende, men ogsaa, naar vi ser paa Forholdene i Svejts, Holland og Sverige. Ser vi paa dem, og sammenligner vi dem med vore Forhold, tror jeg, vi kan prise vor Lykke, at vi fik vor Grundlov i rette Tid med en saadan Enstemmighed, som det overhovedet har været vort Lands Lykke gennem mange Aarhundreder. Der er mange mislige Ting og mange Ulemper ved at tilhøre et lille Folk eller et lille Sprog-samfund, men der er ogsaa visse Fordele derved. De store europæiske Revolutionsbevægelser af økonomisk, politisk og aandelig Art har altid kastet deres Bølgeslag ind over vort Land; men Spørgsmaalene er altid her blevet løst lempeligt. Reformationen, den store Oplysnings- og Frigørelsesbevægelse i det attende Aarhundrede, den store Nationalbevægelse omkring Midten af forrige Aarhundrede, Arbejderspørgsmaalets Rejsning, „Internationale“ omkring 60erne og 70erne — altid har disse Bevægelser, naar de er kommet her til Danmark, stilet imod en lempelig Løsning. Som den store danske Digter sang om Frihed, Lighed og Broderskab for 70 Aar siden — det var en stor dansk Digter, der sang derom —, at Frihed og Lighed tilsammen skal raade, lempeligt løser vi Lighedens Gaade. Jeg tror, at nu kan man se, hvilken Lykke for vort Land det var, at vi fik Grundlovssagen løst i rette Tid. Jeg synes, at dette Forbillede skulde gøre sig gældende ogsaa ved denne Sags Løsning, saaledes at man trods Kritik og Misfornøjelse med Enkeltheder, som altid maa findes, alligevel til syvende og sidst fuldkommen enedes om denne Sag, hvis Afgørelse dog er sikker nok, fordi de 3 store Partier slutter sig dertil ligesom ganske sikkert det overvældende Flertal af Folket her i Landet, og ligesom der har været næsten Enstemmighed derfor i det islandske Folk. Jeg tror, vi kan være vel tilfredse med, at der er opnaaet en saa stor Enstemmighed; men helst skulde den blive fuldkommen.

Jeg føler i dette Øjeblik Trang til at sige et Par velmente Ord til den danske Delegations Formand, Handelsminister Hage, for det Arbejde, jeg daglig saa, han

udførte, et Arbejde, der 10 Gange overgik, hvad hver enkelt af os kunde faa Lejlighed til at være med til. Det var ikke 3 Ugers Ferie, det var 3 Ugers Arbejde. Man har undret sig over, at det gik saa hurtigt, og mange Islændere syntes, at det var rent galt, at det gik saa hurtigt; og det kan jeg godt forstaa, thi nu havde de deroppe i en Menneskealder beskæftiget sig med dette Spørgsmaal og kæmpet om det, og nu saa det ikke godt ud, at man kunde gøre det færdig paa knap 3 Uger. Men der blev ogsaa arbejdet i de 3 Uger, og specielt af Delegationens Formand blev der gjort et beundringsværdigt Arbejde. Jeg har offentlig udtalt før, at jeg aldrig har hørt til dem, der var bange for ogsaa at sige til politiske Modstandere, naar jeg syntes, jeg følte Trang dertil, hvad jeg nu her siger til Venstres Ordfører, det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen), at han deroppe var med til dette Arbejde uden Spor af partipolitisk Hensyntagen. Det har jeg offentlig udtalt og vil ogsaa gerne sige det fra Talerstolen her. Vi har taget mangan haard Tørn i Fortiden og vil ogsaa komme dertil i Fremtiden, derom er der ingen Tvivl, men hvorfor skulde vi ikke kunne finde hinanden i et Spørgsmaal af fælles national Interesse, og hvorfor skulde man ikke kunne sige det, uden — hvad jeg har været udsat for — at det straks bliver misforstaaet, som om der var Partipolitik i det? Men først og fremmest synes jeg, at det vilde være naturligt — mig falder det i hvert Fald naturligt — ved denne Lejlighed at ønske Ministeriet til Lykke, dette Ministerium, der saa kraftigt støttet af vort Parti har levet under en mærkværdig lykkelig Stjerne. Det har faaet gennemført den danske Grundlovssag paa rette Maade og i rette Tid; det har faaet gennemført den store Retsreform og meget, meget andet; det har, støttet af alle Partier her i Landet, bidraget til at holde vort Land udenfor Verdenskrigen, der nu er afsluttet. Ja, der har været delte Meninger om Løsningen af det vestindiske Spørgsmaal, men jeg vil her sige, at nu maa vel de, der den Gang bebrejdede os Mangel paa national Følelse — og det var mange her i Landet —, kunne indse, at det var en ganske uretfærdig Beskyld-